

OPINTOJÄRJESTÖN ALKUVAIHEET

Työväen Sivistysliiton Turun Seudun Opintojärjestön perustava kokous pidettiin 9 päivänä joulukuuta 1955. Perustamiskokouksessa olivat läsnä Leo Lehtonen, Viljo V. Vainio ja Paavo Suominen Turun Sos.dem. Kunnallisjärjestöstä, Tuure Lindroos ja Mauno Haavisto Liedon Sos.dem Kunnallisjärjestöstä sekä Pentti Lehtonen ja Terho Lehto Turun seudun Ammatillisesta paikallisjärjestöstä. TSL:n edustajana paikalla olivat sihteeri Oiva Valavaara ja opintoneuvoja Olavi Lindberg.

Tällä joukko käynnisti opintojärjestön aika sekavana ajankohtana. Jo seuraavana vuonna maaliskuussa maassamme oli yleislakko: ihmisten mielissä olivat leipähuolet, ja sivistys- ja kulttuuritoiminta jäi vähemmälle huomiolle. Vasta lakon loputtua voitiin toimintaa lähteä suunnittelemaan. Tyhjistä oli aloitettu, ja tuloja ei ollut odotettavissa, joten suuria suunnitelmia ei voitu tehdä. Vuoden 1956 lopulla tuli kuitenkin iloinen yllätys, kun Turun kaupunki suhtautui suopeasti opintojärjestön apuraha-anomukseen ja myönsi 100.000 markan avustuksen. Nyt voitiin katsoa valoisammin tulevaisuuteen.

Tästä alkoikin toiminta vireänä, ja järjestettiin opinto- ja luentotoimintaa, kaupunkikierros ja teatteritilaisuuksia sekä tehtiin TSL:n kursseja ja Työläisopiskelija lehteä tunnetuksi. Vuonna 1957 oli muun toiminnan lisäksi novellikilpailu, johon tuli 9 novellia ja jonka tason kehuttiin olleen suhteellisen hyvän. Vuonna 1958 opintojärjestöön perustettiin taidekerho, joka toimi varsin ripeästi. Kerho opiskeli aiheesta Taidehistorian ääriviivat ja kävi museoissa ja taidenäyttelyissä.

1960-luvulla maamme eli murroskautta, joka ei ollut suopea opintotyölle. Moneen kotiin tuli televisio, ja tämä aiheutti väen vähenemisen opinto- ja kulttuurityöstä. Kuitenkin saatiin opintoavustuksia, joiden turvin mm. Jukka Siren pääsi Neuvostoliittoon ja Pertti Säde DDR: ään suuntautuvalla opintomatalle.

Näin ensimmäinen vuosikymmen oli taittunut vuonna 1965. Jäsenjärjestökenttä oli laajentunut, ja mukaan oli tullut SDP:n puolueosastoja ja SAK:laisia ammattiosastoja laajalti Turun talousalueelta. Toiminta koettiin ilmeisesti aika Turku keskeiseksi. Talous oli tiukkaa. toiminta-avustukset olivat pienentyneet. Turun kaupunki koki ilmeisesti turhaksi tukea laajaa ympäristökuntien kenttää. Tämä olikin syynä siihen, että vuonna 1982 perustettiin TSL:n Turun Itäisten Ympäristökuntien ja TSL:n Turun Läntisten Ympäristökuntien opintojärjestöt. Samalla TSL:n Turun Seudun Opintojärjestö muutti nimensä Työväen Sivistysliiton Turun Opintojärjestöksi.

Toimintaa jatkettiin nyt turkulaisena sivistysjärjestönä. Yhteistyötä on tehty koko ajan Itäisten ja Läntisten opintojärjestöjen kanssa, samoin Salon seudun, Uudenkaupungin seudun ja Loimaan seudun opintojärjestöjen kanssa ja kaikki yhdessä TSL:n Varsinais-Suomen Piirijärjestössä.

Opintojärjestön aikoinaan perustama taidekerho oli lopettanut toimintansa, mutta 1980-luvulla taidetta alettiin jälleen harrastaa. Opintojärjestö järjesti taidenäyttelyitä taidetta harrastaville ihmisille. Aloite tuli piirin kautta, ja sitä toteuttivat kaikki opintojärjestöt. Vuonna 1988 opintojärjestöt järjestivät taidenäyttelyt, joista parhaat työt valittiin piirin näyttelyyn. Näistä piirien näyttelyistä koottiin parhaat työt Työväen Sivistysliiton 70-vuotis juhlanäyttelyyn Näkemyksiä Jyväskylään vuonna 1989. Tästä alkoivat opintojärjestön vuosittaiset Näkemyksiä näyttelyt. Myöhemmin tulivat mukaan myös valokuvanäyttelyt.

1980-luvun lopulla alkoi Suomeen syntyä erilaisia paikallisradioita. Opintojärjestö oli myös mukana, kun Turkuun perustettiin TSL:n Turun ja KSL:n Turun seudun opintojärjestöjen, Turun Seudun Tapaturmainvalidien, Metallin 49:n ja Turun Seudun Ammatillisen Paikallisjärjestön ja Rauhanpuolustajien toimesta Radio Robin Hood, joka aloitti lähetykset Vappuna 1990. Ohjelmat jatkuvat edelleen, ja opintojärjestö on edelleen yhtenä ohjelmantekijöistä.

Laupusten siivoustalkoot olivat opintojärjestön keväinen tapahtuma noin 20 vuoden ajan. Silloin pestiin kartanon ikkunat ja siivottiin koko kartano tornista kellarikerroksen saunatiloihin, mökit ja ranta. Aluksi talkooväki tuli omasta Turun opintojärjestöstä, sitten koko piirin alueelta ja lopulta Etelä-Suomesta, Satakunnasta ja Pohjanmaalta asti. Raadannan lomassa nautittiin hyvää ruokaa ja saunottiin, ja hauskaa oli. Ehti siinä kertoa kuulumisia, kertoa toiminnasta ja suunnitella tulevaa.

1980-luvulla opintojärjestön toimikunnan jäsen Taina Ukkonen tutki gradutyönä Työväen Turun historiaa, josta hän teki myös kiertoajeluaineiston. Ensimmäiset kiertoajelut toteutettiin 1989, kun Turussa oli SDP:n 90-vuotisjuhlat. Siitä asti Työväen Turku-kiertoajelu on toteutettu joka vappuna ja Turun päivänä kaupungin suosiollisella tuella siten, että kaupungilta on saatu autot korvauksetta. Lisäksi kiertoajeluja on järjestetty Turussa vierailleille järjestöille tilauksesta.

Kursseja on järjestetty omatoimisesti eri elämän aloilta. On ollut erilaisia järjestötoiminnan, taloustiedon ja opintosuhteiden kursseja, järjestysmies- ja sammutuskursseja, opas-, kuvataide-, sukututkimus- ja valokuvauskursseja, erilaisia ATK-kursseja ym.

Opintojärjestö on toiminut mm Turun Työväentalolla, SAK:n Turun Ammatillisen Paikallisjärjestön tiloissa, Valkoisessa talossa, Linnan kiinteistössä ja nyt Manillan talossa, jossa on oma ATK-luokka. Tässä nykyisessä paikassa on voitu pitää myös taide- ja valokuvanäyttelyjä. Manilassa on myös EU-piste, josta jaetaan EU-tietoa.

Kaiken kaikkiaan toiminta on ollut monipuolista ja keskimäärin aika vireää koko toiminta-ajan. Välillä on ollut hiljaisia kausia, mutta taas on löydetty uutta puhtia toimintaan. Vuonna 2005 opintojärjestö vietti 50-vuotisjuhliansa, tarkasteli toimintaansa 50 vuoden ajalta ja katsoo tulevaisuuteen luottaen ja muistaen; Minkä ilotta oppii, sen surutta unohtaa. Siksi opimme ilolla uusia asioita ja voimme jälleen kerran vaikka huutaa:

TERVETULOA TULEVAISUUS!